

الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی و تأثیر آن بر صنایع و معادن

مؤلفان:

رضا بیک پور

کارشناس ارشد حقوق تجارت بین الملل

دکتر علیرضا حسینی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

سرناسه	بیک پور، رضا، ۱۳۵۵
عنوان و نام پدیدآور	الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی و تأثیر آن بر صنایع و معادن/رضا بیک پور، علیرضا حسینی
مشخصات نشر	تهران، کتاب آوا، ۱۳۹۶-
مشخصات ظاهری	۱۵۸ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۳۹۹-۸
وضعیت فهرست نویسی	
موضوع	
موضوع	
موضوع	
شناسه افزوده	حسینی، علیرضا، ۱۳۴۷
رده‌بندی کنگره	
رده‌بندی دیویی	
شماره کتابشناسی ملی	

الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی و تأثیر آن بر صنایع و معادن

انتشارات کتاب آوا

مؤلفان:	رضا بیک پور - علیرضا حسینی
ناشر:	کتاب آوا
نوبت چاپ:	اول - پاییز ۱۳۹۶
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۱۲۰۰۰۰ ریال
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۳۹۹-۸

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن‌بست حقیقت، پلاک ۴، پلاک ۲ واحد ۴
شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۴۰۷۹۹۳ | دورنگار: ۱۵۸

www.avabook.com avabook_kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: اسلام‌شهر، خیابان صیاد شیرازی، روبروی دانشگاه آزاد اسلامی، جنب دادگستری
تلفن: ۵۶۲۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، یا چاپ و نشر کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سی‌دی، افست، ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزوه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب پیگرد قانونی است.

فهرست مطالب

۱۵.....	مقدمه
۱۷.....	فصل اول: تعاریف و مفاهیم نظری
۱۹.....	بخش اول: تعاریف و مفاهیم تجاری بین‌المللی
۱۹.....	گفتار اول: حقوق تجارت بین‌الملل
۲۰.....	گفتار دوم: حقوق بازرگانی بین‌المللی
۲۱.....	گفتار سوم: حقوق صنعتی بین‌المللی
۲۲.....	گفتار چهارم: حقوق بازرگانی فراسی
۲۴.....	گفتار پنجم: حقوق کسب و کار بین‌الملل
۲۵.....	گفتار ششم: حقوق معاملات بین‌المللی
۲۷.....	بخش دوم: سازمان تجارت جهانی (WTO)
۲۷.....	گفتار اول: گات تا سازمان تجارت جهانی
۲۹.....	گفتار دوم: اصول حاکم بر سازمان تجارت جهانی
۲۹.....	بند اول: تضمین آزادی تجاری بین اعضا
۳۱.....	بند دوم: کاهش تعرفه گمرکی
۳۲.....	بند سوم: القای کلیه تبعیض‌های تجاری
۳۲.....	بند چهارم: شفافیت بخشیدن
۳۳.....	بند پنجم: توسعه اقتصادی
۳۵.....	گفتار سوم: اهداف سازمان تجارت جهانی
۳۷.....	گفتار چهارم: مهم‌ترین موافقت‌نامه‌های سازمان تجارت جهانی
۳۷.....	بند اول: موافقت‌نامه تأسیس سازمان تجارت جهانی
۳۹.....	بند دوم: موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت ۱۹۹۴ (گات)
۴۱.....	بند سوم: موافقت‌نامه عمومی راجع به تجارت خدمات

المحاق ایران به سازمان تجارت جهانی و تأثیر آن بر صنایع و معادن

- بند چهارم: تفاهم نامه راجع به قواعد و رویه‌های حاکم بر حل اختلافات ۴۳
- بند پنجم: موافقت نامه راجع حقوق مالکیت فکری مرتبط با تجارت ۴۶
- بند ششم: موافقت نامه راجع به اقدامات سرمایه گذاری مرتبط با تجارت ۴۹
- بند هفتم: موافقت نامه ضد دامپینگ ۵۰
- بند هشتم: موافقت نامه موانع فنی فرا راه تجارت ۵۳
- گفتار پنجم: ارکان سازمان تجارت جهانی ۵۶
- بند اول: نفرانس وزیران ۵۶
- بند دوم: شورای عمومی ۵۷
- بند سوم: شورای ناظر ۵۸
- بند چهارم: کمیته ان تخصصی و فرعی ۵۸
- بند پنجم: دبیرخانه ۵۹
- گفتار ششم: چگونگی الاتی به سازمان تجارت جهانی ۵۹
- بند اول: برکردن فرم تقاضا نام و ارا بال آن به دبیرخانه سازمان ۵۹
- بند دوم: تشکیل کار گروه ۶۰
- بند سوم: تهیه یادداشت مربوط به تدابیر و سیاست‌های تجاری خارجی متقاضی ۶۰
- بند چهارم: پاسخگویی به سؤالات مطرح شده توسط اعضاء ۶۱
- بند پنجم: تشکیل جلسات بررسی ۶۱
- بند ششم: مذاکرات چند جانبه و دو جانبه با کشورهای اصلی مهم تجاری ۶۱
- بند هفتم: رأی گیری ۶۲
- بند هشتم: تنظیم پروتکل الحاقی ۶۲
- بخش سوم: تعاریف صنایع و معادن ۶۳
- گفتار اول: صنایع ۶۳
- بند اول: تاریخچه صنعت ۶۳
- بند دوم: تعریف صنعت ۶۴
- بند سوم: گروه‌های وابسته به صنعت ۶۴
- بند چهارم: تقسیم بندی صنایع ۶۵
- ۱- صنایع مادر ۶۵

۶۵.....	۲- صنایع سنگین
۶۵.....	۳- صنایع سبک
۶۶.....	۴- صنایع متمرکز
۶۶.....	۵- صنایع محلی
۶۶.....	گفتار دوم: معادن
۶۶.....	بند اول: تاریخچه
۶۸.....	بند دوم: تعریف معدن
۶۸.....	بند سوم: انواع معدن
۶۹.....	۱- معدن دستی
۶۹.....	۲- معدن زیر زمین
۷۱.....	بند چهارم: سازمان‌های وابسته به صنایع و معادن
۷۱.....	بند پنجم: قوانین وابسته به صنایع و معادن
۷۳.....	فصل دوم: صنایع کوچک و متوسط و نقش آنها در توسعه اقتصادی
۷۵.....	گفتار اول: مقدمه
۷۵.....	گفتار دوم: اهداف اقتصادی در صنایع کوچک و متوسط
۷۶.....	گفتار سوم: تعاریف
۷۶.....	بند اول: تعریف صنایع کوچک
۷۷.....	بند دوم: تعریف سازمان صنایع کوچک و متوسط
۷۸.....	بند سوم: منشاء شکل‌گیری بنگاه‌های کوچک و متوسط
۷۸.....	گفتار چهارم: جایگاه شرکت‌های کوچک و متوسط در توسعه اقتصادی کشور
۷۸.....	بند اول: تعیین اندازه‌ها و مشخصات بنگاه‌های کوچک و متوسط
	بند دوم: نقش بانک مرکزی و دیگر بانک‌ها در تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط
۷۹.....	
۸۱.....	بند سوم: نقش کار آفرینی در توسعه صنایع کوچک و متوسط
۸۱.....	گفتار پنجم: مطالعه تطبیقی کشورهای موفق در زمینه‌های کوچک و متوسط
۸۲.....	گفتار ششم: مهم‌ترین نظریه‌های توسعه اقتصادی

- گفتار هفتم: مقایسه صنایع کوچک با صنایع بزرگ ۸۴
- گفتار هشتم: قدرت رقابت پذیری صنایع کوچک و بزرگ در ایران ۸۴
- گفتار نهم: نهادهای حمایت کننده صنایع کوچک و متوسط ۸۶
- گفتار دهم: نقش و جایگاه صنایع کوچک و متوسط ۸۷
- بند اول: نقش صنایع کوچک در صنعتی شدن ۸۷
- بند دوم: نقش صنایع کوچک در توآوری ۸۸
- بند سوم: نقش صنایع کوچک در اشتغال زایی ۸۹
- گفتار دهم: محدودیت‌های صنایع کوچک و متوسط ۸۹
- بند اول: عدم رقابت پذیری در مبحث مقیاس تولید ۹۰
- بند دوم: کمبود تجربه ۹۰
- بند سوم: توانایی تحقیق و توسعه ۹۱
- گفتار دوازدهم: موانع موجود در صنایع کوچک و متوسط ۹۱
- بند اول: موانع موجود در بازار ۹۱
- بند دوم: موانع موجود مالی ۹۲
- بند سوم: موانع موجود حقوقی ۹۳
- گفتار سیزدهم: فرایند افزایشی صادرات کالا ۹۳
- بند اول: پیشرفته کردن دستگاهها و ابزار آلات تولیدی ۹۳
- بند دوم: بالا بردن ظرفیت‌های تولید از لحاظ کمی و کیفی ۹۴
- بند سوم: رعایت نمودن استانداردهای جهانی ۹۴
- بند چهارم: زیرساخت‌های صادرات ۹۴
- آثار الحاق به سازمان تجارت جهانی: ۹۶

فصل سوم: سیاست‌های تعرفه‌ای و نقش آن در پیشرفت حوزه صنعت و معدن ۱۰۱

- گفتار اول: مقدمه ۱۰۳
- گفتار دوم: سیاست گذاری در حوزه صنعت و معدن ۱۰۳
- بند اول: اصول سیاست گذاری در حوزه صنایع و معادن ۱۰۴
- بند دوم: پیشینه تاریخی توسعه‌ای ایران در بخش صنایع و معادن ۱۰۶

گفتار سوم: سیاست‌های تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای	۱۰۸
بند اول: نظام تعرفه‌ای	۱۰۸
بند دوم: موانع تعرفه‌ای	۱۰۸
۱- تعرفه:	۱۰۸
۲- نوع تعرفه:	۱۰۹
۳- قلمرو تعرفه‌ها:	۱۰۹
۴- مانگین ساده تعرفه‌ها:	۱۰۹
۵- مانگین ترجیحی تعرفه‌ها:	۱۰۹
۶- پیک‌های تعرفه:	۱۰۹
۷- انحراف استاندارد:	۱۱۰
۸- پلکانی بودن تعرفه‌ها:	۱۱۰
۹- فواصل تعرفه‌ها:	۱۱۰
۱۰- عوارض غیر درصدی:	۱۱۰
بند سوم: موانع غیر تعرفه‌ای	۱۱۱
۱- موانع بیش روی تجارت:	۱۱۲
۲- کالاهای مشمول اجرایی استاندارد اجباری:	۱۱۲
۳- قانون مقررات صادرات و واردات:	۱۱۳
۴- کالاهای مشمول ممنوعیت ورود برخی از محصولات خارجی:	۱۱۵
۵- فهرست مواد شیمیایی قابل کاربرد در ساخت سلاح‌های شیمیایی:	۱۱۵
۶- رویه‌های صدور مجوز:	۱۱۶
۷- سهمیه بندی و ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های مقداری:	۱۱۷
۸- بازرسی بیش از حمل:	۱۱۸
۹- تشریفات گمرکی:	۱۱۸
بند چهارم: موانع شبه تعرفه‌ای	۱۱۹
بند پنجم: انواع شبه تعرفه‌ها	۱۱۹
آثار الحاق به سازمان تجارت جهانی:	۱۲۱

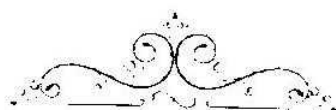
فصل چهارم: نقش حمل و نقل دریایی و زیرساختهای آن در توسعه صنایع و معادن.....	۱۲۵
گفتار اول: مقدمه	۱۲۷
گفتار دوم: تکامل فنی و تجاری حمل و نقل	۱۲۸
گفتار سوم: توسعه تجاری و تثبیت قیمت‌ها	۱۲۹
گفتار چهارم: ارزیابی حمل و نقل و توزیع فضای نیروی کار و رقابت	۱۳۰
بند اول: نرخ‌های ارزان و منفعت عمومی	۱۳۰
بند دوم: توسعه ترانزیت یا تجارت حمل و نقل عبوری	۱۳۱
بند سوم: اهمیت سرمایه گذاری در حمل و نقل	۱۳۲
گفتار پنجم: نقش و سامان حمل و نقل دریایی	۱۳۳
بند اول: تحولات حمل و نقل دریایی جهان	۱۳۴
۱- دوره قدیم:	۱۳۴
۲- دوره میانی:	۱۳۵
۳- دوره جدید:	۱۳۵
بند دوم: حمل و نقل دریایی در ایران	۱۳۶
۱- تاریخچه:	۱۳۶
۲- جایگاه قانونی در بخش دریایی	۱۳۸
۳- جایگاه اقتصادی در بخش دریایی	۱۳۸
بند سوم: موقعیت استراتژیک دریایی ایران	۱۳۹
۱- مسیرهای انتقال کالاهای اساسی جهان و آشنایی با کاربردهای آن	۱۴۰
۲- ساختار بازار حمل و نقل دریایی	۱۴۰
۳- موقعیت ایران در بازار جهانی حمل و نقل دریایی	۱۴۱
گفتار هفتم: توسعه زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های موجود	۱۴۲
بند اول: حمل و نقل به عنوان یک تقاضای مشتق	۱۴۲
بند دوم: عوامل تعیین کننده تقاضای حمل و نقل	۱۴۳
بند سوم: عوامل مؤثر تغییرات تقاضای حمل و نقل	۱۴۴
بند چهارم: سرمایه‌گذاری حمل و نقل و توسعه اقتصادی	۱۴۵
آثار الحاق به سازمان تجارت جهانی:	۱۴۸

۱۵۱.....	نتیجه گیری:
۱۵۵.....	پیشنهادهات:
۱۵۷.....	منابع و ماخذ:

www.ketab.ir

مقدمه

در ابتدا چند بیت مختصر از دیوان حضرت مولانا را در مورد مصداق مطالب زیر ارائه می‌دهیم:

چند ساری میری آن آگیر	بر گذشتند و بدیدند آن خمیر
پس شکران تو ایم آورند	مأمیان واقف شدند و هوشمند
آن که عاقل بود عزم را برد	عزم را در مشکل ناخوانده کرد

جامعه بشر امروزی دو انقلاب بزرگ کشاورزی و صنعتی شدن را پشت سر نهاده که با یک نگاه اجمالی میتوان هم آبادانی و هم ویرانی را در آن مشاهده کرد. ما عصر امروز که عصر ارتباطات و الکترونیک نامیده شده، گسترش علوم و فنون ارتباطی سیاست‌های آزاد تجاری، انتقال مجازی پول و سایر مسائلی که وجود دارد. حاصل این رویدادها چیزی جز فرآیند سازمان تجارت جهانی نبوده است که اعضای متقاضی الحاق به این سازمان ملزم به تعهداتی شده‌اند که در حال این تعهدات امتیازاتی را نیز دریافت خواهند کرد و بدون هیچ تعاملی باید قبول داشت که همسو و همگام شدن با این فرآیند نیاز به تفکر و تعقل بسیار دارد تا در اگو سیستم این مجموعه دچار آسیب نشویم و باید اذعان داشت که امروزه گسترش علوم ارتباطات و فناوری سیاست‌های آزاد تجاری همه را در هم تنیده است.

این امر هم خود دارای معایب و مزایایی می‌باشد، حال با توجه به تجربه موارد گذشته باید بگوییم که جهانی شدن فرصت است؟ چالش است؟ جوامع از کدام بعد آن متضررند یا منتفع؟ در نتیجه این

مطلب هویداست که باید به دور از هر گونه احساساتی قدم برداشتن در حوزه تجارت و اقتصاد جهانی با یک نگرش متکی بر عقل سلیم و سرمایه گذاری دقیق و بایک چشم انداز چند ساله به فکر گسترش منافع مادی و اقتصادی خود باشیم. کشور ایران دارای معادن و منابع بسیار زیاد طبیعی و خدادادی می باشد و از لحاظ موقعیت جغرافیایی و استراتژیک هم که در جایگاه مهمی قرار دارد، دارای وسعت زیاد و مناسبی هم می باشد، جمعیت جوان و فعال هم که در حد مناسب دارد بنابراین گمان نخواهد بود که اگر بخواهیم به یک ابر قدرت اقتصادی تبدیل شویم فقط یک قدم فاصله داریم و آن هم چیزی جز اراده و پشتکار نیست در حوزه صنعت و معدن و با توسعه صادرات محصولات غیر نفتی و ایجاد رقابت در سطح تولیدات در زمینه کمی و کیفی و عدم خام فروشی منابع معدنی چیزی که امروزه شاهد رشد چشمگیر آن هستیم.

البته شایان ذکر است که مدیریت نیروی انسانی امروزی و بورکراسی امور اداری، عدم توجه به توانایی و تفکرات جوانان این مرز و محال، شخص نه دن اهداف این جوانان و عدم برنامه ریزی برای آینده این افراد در فردایی دگر موجب فراهم شدن مشکلات عدیده ای خواهد شد و در ضمن این که میهن عزیزمان دائماً در حال تعدی و تجاوز از رار گرفتن از بعدهای مختلف اعم از سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی است که این خود، اندک بیماری است و سردمداران و مدیران ارشد کشور را با خود مشغول نموده است، که انشالله بتوانیم با حکمت مقتدر و مدیریت جهادی و سایر منابع و همچنین صنایع و معدنی که در کشور موجود است، کمی استوار در زمینه صنعت و معدن و تجارت برداریم و شاهد رشد و شکوفایی باشیم و در پیشگاه ایزد منان و تسل های آینده و امروزی شرمند باشیم.

لذا برای بهتر روشن شدن این مسئله و سایر شبهات دیگری که در این حوزه نهفته است باید به فصول و تقسیم بندی های این پروسه نظر شما را جلب نمایم که شاید بتواند اندکی از ابهامات و شائبه ای که در ذهن خواننده صورت گرفته جواب دهیم.